

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/17/2019
Identifikačné číslo spisu:	7618202696
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7618202696.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne K. R., bývajúcej v V., proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 11C/32/2018, o návrhu žalobkyne na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 11C/32/2018 Okresnému súdu Martin s a n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „okresný súd“) predložil spis sp. zn. 11C/32/2018 doručený dňa 21. októbra 2019 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalobkyne na prikázanie sporu Okresnému súdu Martin z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších zmien, ďalej len „CSP“).

2. Žalobkyňa vo svojom návrhu uviedla, že sa žalobou, ktorá mala pridelenú sp. zn. 12C/12/2018 na Okresnom súde Spišská Nová Ves, domáhala náhrady škody spolu s príslušenstvom. Písomnou žiadosťou zo dňa 13. júna 2018 sa dožadovala poskytnutia informácie o štádiu konania, resp. kde sa v súčasnosti nachádza predmetná žaloba. Na uvedenú žiadosť odpovedal JUDr. Ján Slovinský - predseda daného okresného súdu zo dňa 22. júna 2018 pod č. 1Sprl 35/2018 s tvrdením, že prípad bol predložený dňa 22. mája 2018 Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o vznesení námietky zaujatosti sudcov Okresného súdu Spišská Nová Ves, následne bol spis dňa 18. júna 2018 vrátený Okresnému súdu Spišská Nová Ves s tým, že Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. mája 2018 rozhodol a vec prikázal Okresnému súdu v Rožňave. Namietala uvedený postup, že bez akéhokoľvek vyjadrenia, resp. bez akejkolvek jej vedomosti o stave veci sa senát Krajského súdu v Košiciach rozhodol vec prideliť Okresnému súdu v Rožňave, pretože sudcovia vecne a miestne príslušného súdu - Okresného súdu Spišská Nová Ves sú vylúčení, bez možnosti sa proti takémuto uzneseniu odvolať, keďže žalobkyňa žiadnu námietku zaujatosti vo vzťahu k sudcom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi nevzniesla. Podľa jej názoru je nepochybne dokázaný nezákonný úradný postup Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi pri jeho takmer dvojročnej nečinnosti pri rozhodovaní o dôvodných a opodstatnených námietkach proti

exekúcií a proti trovám exekúcie. Taktiež uviedla, že poukázala aj na porušenie § 65 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v platnom znení nielen zo strany predsedu Okresného súdu Spišská Nová Ves JUDr. Jána Slovinského, nakoľko nevybavil podanú sťažnosť z 22. júna 2017 v zákonom stanovenej lehote, čo znamená porušenie a nespĺnenie si povinnosti zo strany sudcu v zmysle § 116 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z.z. v platnom znení pri vybavovaní žiadosti o prešetrovanie (ne)vybavenie sťažnosti predsedom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 22. augusta 2017 zo strany JUDr. Imricha Völkaia - sudcu a predsedu Krajského súdu v Košiciach, že zaslal písomné odpovede bez vlastnoručného podpisu a bez úradnej pečiatky. Myslela, že sú dané skutočnosti na podanie návrhu na disciplinárne konania voči JUDr. Jánovi Slovinskému a JUDr. Imrichovi Völkaiovi. Navrhla, aby v predmetnom spore vo veci konal a rozhodoval Okresný súd v Martine.

3. Žalovaná sa k predmetnému návrhu nevyjadřila.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu (§ 39 ods. 3 CSP), keďže je súdom najbližšie spoločne nadriadeným spor prejednávajúcemu súdu (Okresný súd Rožňava) a tomu súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu žalobkyne prikázaný (Okresný súd Martin); po prejednaní veci bez pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

5. Podľa § 39 ods. 2 CSP spor možno prikázať inému súdu tej istej inštancie aj (okrem nutného prikázania veci pre vylúčenie sudcov súdu majúceho inak vec prejsť a rozhodnúť) z dôvodu vhodnosti.

6. Predpokladom prikázania sporu inému súdu podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvanej v ustanovení § 36 ods. 2 CSP). Prejednávanie a rozhodovanie sporov súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať restriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž najvyšší súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej aj „ústavy“). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. Keďže dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom, úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu sporu i pomerov všetkých jeho strán, pričom na pomery tej strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na druhú stranu sporu. Pri posúdení existencie podmienok pre vyhovie takému návrhu tu význam zohráva aj stanovisko ostatných strán.

8. Žalobkyňa v danom prípade odôvodňuje vhodnosť ňou navrhovanej delegácie sporu z dôvodu pridelenia veci Okresnému súdu v Rožňave bez možnosti jej vyjadrenia, pretože sudcovia vecne a miestne príslušného súdu v Spišskej Novej Vsi sú vylúčení, pričom ona ich nenamietala, taktiež tým, že mala za to, že je dôvod na disciplinárne konanie voči JUDr. Jánovi Slovinskému a JUDr. Imrichovi Völkaiovi (bližšie viď bod 2. tohto rozhodnutia). K čomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí

hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo, napokon žalobkyňa vo svojom návrhu ani žiaden relevantný dôvod vhodnosti neuviedla. Najvyšší súd poukazuje na čl. 144 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú sudcovia pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní len ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom. Prípadná pochybnosť o nezáujatosti konkrétneho sudcu (sudcov) je na ktorejkoľvek inštancii súdov dôvodom na uplatnenie námietky zaujatosti stranou sporového konania (§ 52, § 53 CSP). Sudcu možno ale vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu buď na návrh strany sporu (§ 52 CSP) alebo aj na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 50 CSP). V tejto súvislosti so zreteľom na obsah spisu najvyšší súd poukazuje aj na § 39 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak nemôže príslušný okresný alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštancie, ktorá situácia nastala aj v danom prípade, keď Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. mája 2018 sp. zn. 3 NcC 10/2018 rozhodol tak, že vec prikázal Okresnému súdu v Rožňave z dôvodu, že miestne a vecne príslušný súd - Okresný súd Spišská Nová Ves nemôže o spore konať, pretože všetci jeho sudcovia sú vylúčení (č. l. 20 a 21 spisu). Predmetné rozhodnutie krajského súdu bolo žalobkyni doručené 21. júna 2018 a žalobkyňa voči nemu nenamietala; návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti bez právne významných skutočností žalobkyňa súdu prvej inštancie doručila 16. novembra 2018 (č. l. 107 spisu).

9. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, preto návrhu na prikázanie sporu inému súdu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.